

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

перший проректор

науково-педагогічної роботи

доц. Гусев С.О.

28 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Наукове письмо іноземною мовою

підготовки

Доктора філософії

галузі знань

01 Освіта / Педагогіка

спеціальності

014 Середня освіта

предметної спеціальності

014.04 Середня освіта (Математика)

освітньо-наукова програма

*Теорія і методика навчання
математики*

Факультет математики, фізики і комп'ютерних наук

Вінниця – 2023

Робоча програма з обов'язкової навчальної дисципліни «**Наукове письмо іноземною мовою**» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.04 Середня освіта (Математика).

Освітньо-наукова програма «Теорія і методика навчання математики».

«__» _____ 2023 р. – 14 с.

Мова навчання – англійська (німецька, французька)

Розробники: Яцишин О.М., завідувач кафедри методики навчання іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент;
Зарічанська Н.В., доцент кафедри методики навчання іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент;
Матієнко О.С., доцент кафедри методики навчання іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент;

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри методики навчання іноземних мов

Протокол від 14.08.2023 р. № 01

Завідувач кафедри

(підпис)

(Яцишин О.М.)

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету іноземних мов ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського

Протокол від 14.08.2023 р. № 01

Голова

(підпис)

(Мельник Т.М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
<u>Загальна кількість кредитів</u> – 3 <u>Кількість кредитів на поточний рік</u> – 3	<u>Галузь знань</u> <i>01 Освіта / Педагогіка</i> <u>Спеціальність</u> <i>014 Середня освіта</i> <i>014.04 Середня освіта (Математика)</i> <u>Освітньо-наукова програма</u> <i>Теорія і методика навчання математики</i> <u>Ступінь вищої освіти</u> <i>Доктор філософії</i>	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
<u>Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)</u> – не передбачене		<i>Обов'язкова</i>	
<u>Загальна кількість годин</u> – 90; <u>Кількість годин на поточний навчальний рік</u> – 90 <u>Кількість годин на 1-й семестр</u> – 90		Рік підготовки: 1-й	
<u>Тижневих годин для денної форми навчання:</u> аудиторних – 2 самостійної роботи слухача – 4		Семестр	
		2-й	
		Лекції	
		–	–
		Практичні заняття	
		30	10
		Лабораторні заняття	
	–	–	
	Індивідуальні заняття		
	–	–	
	Самостійна робота		
	60	80	
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи (%) становить: 30/70 на денній формі та 15/85 на заочній формі.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою вивчення дисципліни «Наукове письмо іноземною мовою» здобувачами наукового ступеня доктора філософії, які навчаються на 1 курсі аспірантури, є формування низки мовних і мовленнєвих компетентностей на рівні (B2 та вище відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), достатньому для представлення результатів наукових досліджень іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою) у письмовій формі, розуміння змісту іншомовних текстів відповідного наукового спрямування, користування іншомовними джерелами новітньої інформації для реалізації потреб науково-дослідної діяльності.

2.2. Завдання вивчення курсу «Наукове письмо іноземною мовою» конкретизують його мету і полягають в тому, аби в результаті її засвоєння здобувачі наукового ступеня доктора філософії змогли:

- 1) розширити й удосконалити мовні та мовленнєві компетентності з іноземної мови, набуті під час навчання на інших освітніх рівнях;
- 2) адекватно сприймати, інтерпретувати та відбирати релевантну інформацію в іншомовних друкованих матеріалах наукового спрямування;
- 3) засобами іноземної мови висловлювати у письмовій формі власну думку, дискутувати, аргументувати свою точку зору, погоджуватися / не погоджуватися з думкою інших осіб щодо широкого кола проблем освітньої та наукової тематики;
- 4) робити прямий та зворотний переклад наукових текстів;
- 5) реферувати науково-популярну літературу та літературу з обраного напряму наукових досліджень, складати анотації;
- 6) знати процедури працевлаштування, володіти ефективними стратегіями (само)презентації, писати резюме, автобіографію, рекомендації, заповнити анкету іноземною мовою;
- 7) вести листування та обмінюватися інформацією з питань освітньої і науково-дослідної діяльності;
- 8) ефективно взаємодіяти у професійній галузі з представниками інших мовних спільнот, знати і враховувати під час письмового спілкування особливості їхньої культури і мовної поведінки;
- 9) поглиблювати власні предметні знання з галузі спеціалізації, реалізовувати академічні потреби через доступ до іншомовних джерел професійно значущої інформації, володіти прийомами її аналізу, інтерпретації, вираження в письмовій формі;
- 10) володіти прийомами і стратегіями автолінгводидактичної діяльності, ефективно організувати й регулювати самоосвітню діяльність;
- 11) уміти користуватись двомовними (багатомовними) словниками, системами машинного перекладу.

2.3. Компетентності.

2.3.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, в тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

2.3.2. Загальні компетентності:

- **ЗК 2.** Здатність працювати в міжнародному контексті.
- **ЗК 4.** Здатність аналізувати, оцінювати, прогнозувати та забезпечувати якість дослідницької діяльності.
- **ЗК 5.** Організація власної діяльності як складової колективної діяльності.
- **ЗК 7.** Розуміння значення дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

2.3.2. Фахові компетентності:

- **ФК 6.** Здатність спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності.
- **ФК 10.** Здатність цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в діяльності сучасними етичними нормами, принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

2.4. Програмні результати навчання.

- **ПРН 2.** *Комплексні знання* (зокрема переосмислення, критичний аналіз) релевантної наукової літератури за предметною спеціальністю 014.04 Середня освіта (Математика).
- **ПРН 6.** *Вміє* використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях.
- **ПРН 7.** *Здатний презентувати* результати досліджень та обговорювати їх з професіоналами державною та іноземною мовами.
- **ПРН 17.** *Здатний використовувати* міжнародні інформаційні ресурси і системи управління знаннями в інформаційному забезпеченні процесу навчання.
- **ПРН 20.** *Здатний* готувати наукові публікації з актуальної тематики до фахових наукових видань та забезпечувати належний рівень їхньої якості.
- **ПРН 21.** *Знає та дотримується* основних засад академічної доброчесності в науковій і освітній діяльності.
- **ПРН 22.** *Здатний* до презентації власних і колективних результатів професійної та науково-дослідної діяльності,
- **ПРН 23.** Має здібності вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Особливості мови наукового письма.

Тема 1. Лексичне наповнення академічних текстів. Типи словосполучень, які вживаються в іншомовних текстах наукової тематики: іменниково-прикметникові сполучення; дієслівні словосполучення; прийменникові словосполучення; усталені вирази. Умовний спосіб: тип 0 / тип 1.

Тема 2. Особливості представлення інформації у писемному науковому мовленні. Способи вираження: точок зору та ідей; цілей дослідження та вивчення; отриманих результатів; ступеня переконаності в точності фактів та ідей. Умовний спосіб: тип 2 / тип 3.

Тема 3. Типи писемної наукової продукції та її мовні, композиційні, стилістичні особливості. Тези доповідей. Анотації. Наукові статті. Монографії. Дисертації. Складносурядне речення.

Тема 4. Написання наукових статей іноземною мовою. Принципи оформлення: назви статті, анотації, огляду наукових джерел з обраної тематики, задіяних прийомів і методів, основного змісту й аргументації, висновків і посилань. Типи складнопідрядних речень.

Тема 5. Рецензування наукових текстів та академічна доброчесність. Експертна оцінка (відгуки колег). Системи машинної перевірки автентичності змісту наукових текстів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лк	пз	інд	СРС		лк	пз	інд	СРС
<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>11</u>
РОЗДІЛ 1. Особливості мови наукового письма.										
<i>Тема 1. Лексичне наповнення академічних текстів.</i>	18		6		12	18		2		16
<i>Тема 2. Особливості представлення інформації у писемному науковому мовленні.</i>	18		6		12	18		2		16
<i>Тема 3. Типи писемної наукової продукції та її</i>	18		6		12	18		2		16

мовні, композиційні, стилістичні особливості.									
<i>Тема 4. Написання наукових статей іноземною мовою.</i>	18		6		12	18		2	16
<i>Тема 5. Рецензування наукових текстів та академічна доброчесність.</i>	18		6		12	18		2	16
Разом за Розділом 1	90		30		60	90		10	80
Усього годин	90		30		60	90		10	80

5. Теми лекцій

Навчальним планом не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	<i>Лексичне наповнення академічних текстів. Типи словосполучень, які вживаються в іншомовних текстах наукової тематики: іменниково-прикметникові сполучення; дієслівні словосполучення; прийменникові словосполучення; усталені вирази. Умовний спосіб: тип 0 / тип 1.</i>	6	2
2.	<i>Особливості представлення інформації у писемному науковому мовленні. Способи вираження: точок зору та ідей; цілей дослідження та вивчення; отриманих результатів; ступеня переконаності в точності фактів та ідей. Умовний спосіб: тип 2 / тип 3.</i>	6	2
3.	<i>Типи писемної наукової продукції та її мовні, композиційні, стилістичні особливості. Тези доповідей. Анотації. Наукові статті. Монографії. Дисертації. Складносурядне речення.</i>	6	2
4.	<i>Написання наукових статей іноземною мовою. Принципи оформлення: назви статті, анотації, огляду наукових джерел з обраної тематики, задіяних прийомів і методів,</i>	6	2

	основного змісту й аргументації, висновків і посилань. Типи складнопідрядних речень.		
5.	<i>Рецензування наукових текстів та академічна доброчесність. Експертна оцінка (відгуки колег). Системи машинної перевірки автентичності змісту наукових текстів.</i>	6	2
	УСЬОГО ГОДИН	30	10

7. Теми лабораторних занять
Навчальним планом не передбачено

8. Теми індивідуальних занять
Навчальним планом не передбачено

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	<i>Лексичне наповнення академічних текстів. Типи словосполучень, які вживаються в іншомовних текстах наукової тематики: іменниково-прикметникові сполучення; дієслівні словосполучення; прийменникові словосполучення; усталені вирази. Умовний спосіб: тип 0 / тип 1.</i>	12	16
2.	<i>Особливості представлення інформації у писемному науковому мовленні. Способи вираження: точок зору та ідей; цілей дослідження та вивчення; отриманих результатів; ступеня переконаності в точності фактів та ідей. Умовний спосіб: тип 2 / тип 3.</i>	12	16
3.	<i>Типи писемної наукової продукції та її мовні, композиційні, стилістичні особливості. Тези доповідей. Анотації. Наукові статті. Монографії. Дисертації. Складносурядне речення.</i>	12	16
4.	<i>Написання наукових статей іноземною мовою. Принципи оформлення: назви статті, анотації, огляду наукових джерел з обраної тематики, задіяних прийомів і методів, основного змісту й аргументації, висновків і посилань. Типи складнопідрядних речень.</i>	12	16
5.	<i>Рецензування наукових текстів та академічна доброчесність. Експертна оцінка (відгуки колег). Системи</i>	12	16

машинної перевірки автентичності змісту наукових текстів.		
УСЬОГО ГОДИН	60	80

10. Індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Навчальним планом не передбачено

10. Методи навчання

В основі методики викладання дисципліни «Наукове письмо іноземною мовою» лежить особистісно-діяльнісний комунікативний підхід, який базується на використанні релевантних потребам слухачів автентичних матеріалів та моделюванні реальних комунікативних ситуацій, що сприяють засвоєнню мовних одиниць у типових комунікативних контекстах і створюють реальні умови писемного спілкування.

Основними принципами навчання здобувачів наукового ступеня доктора філософії іноземної мови є:

- принцип комунікативно-мовленнєвої спрямованості;
- принцип урахування особливостей рідної мови;
- принцип домінуючої ролі вправ, зокрема й на переклад;
- принцип навчання на основі мовленнєвих зразків;
- принцип поєднання мовних вправ з мовленнєвою практикою;
- принцип взаємозв'язку основних видів мовленнєвої діяльності;
- принцип апроксимації іншомовної діяльності;
- принцип професійної спрямованості навчального матеріалу;
- принцип інтенсивності початкового етапу навчання.

Викладання дисципліни «Іноземна мова у науковому спілкуванні» базується на комплексному засвоєнні змісту низки фахових дисциплін та основ наукових досліджень, що забезпечує розвиток міжпредметних зв'язків у навчанні. Окрім набуття здобувачами наукового ступеня доктора філософії іншомовних та предметних фахових знань, програма курсу передбачає поглиблення їхньої лінгвокраїнознавчої та соціокультурної компетентностей, що допоможе усунути можливі бар'єри спілкування під час міжкультурної комунікації.

12. Критерії та методи оцінювання

Підсумкова оцінка з курсу формується на підставі двох складових – **1)** результатів поточної діяльності та **2)** результатів підсумкової діагностики знань (*екзамен*). Обидві складові загальної підсумкової оцінки мають самостійне значення, для чого програмний матеріал розмежовують за змістом у часі й виділяють відповідні форми контролю: *поточний* і *підсумковий*.

Під час поточного оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії враховується: відвідування ними занять та активність під час їх проведення. Крім того, бали нараховуються за виконання слухачами *самостійної роботи*.

Формами поточного контролю є: усне та письмове опитування, тестування, виконання письмових робіт (оцінювання – **від 1 до 5 балів**).

На *практичних заняттях* оцінюються:

- рівень розвитку в аспірантів навичок іншомовного наукового письма (розуміння стилістичних і структурно-змістових особливостей іншомовних наукових текстів);
- володіння структурою мови (граматична компетентність у межах окреслених тем з граматики);
- рівень засвоєння й використання активного вокабуляру; орфографічна та орфоепічна компетентність в межах тематичних вокабулярів;
- навички функціонального читання, розуміння автентичних академічних текстів з підручників, газет, журналів та Інтернет-джерел;
- реферативні навички, здатність розуміти ідею, сутність, деталі відповідних наукових текстів та розпізнавати інформацію в ході обговорень, дебатів, бесід із загальних питань професійного напрямку; рівень володіння відповідним фактичним матеріалом.

По завершенню курсу аспіранти виконують письмову контрольну роботу, яка оцінюється **від 1 до 10 балів**.

Оцінювання *самотійної роботи*:

- опрацювання оригінального іншомовного джерела для підготовки домашнього читання з обов'язковим веденням тематичного словника;
- написання різних зразків наукових текстів та їхніх структурних одиниць;
- робота на платформах дистанційного навчання.

Підсумковий (семестровий) контроль (*залік*) – **20 балів**.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, 100-баловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
--	----------------------------	----------------------------------

<p style="text-align: center;">А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p style="text-align: center;">ВИСОКИЙ</p>
<p style="text-align: center;">В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	<p style="text-align: center;">ВИСОКИЙ</p>

<p style="text-align: center;">С 75-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	<p style="text-align: center;">ДОСТАТНІЙ</p>
<p style="text-align: center;">Д 60-74 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	<p style="text-align: center;">ЗАДОВІЛЬНИЙ</p>
<p style="text-align: center;">Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	<p style="text-align: center;">НИЗЬКИЙ</p>
<p style="text-align: center;">Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	<p style="text-align: center;">НЕЗАДОВІЛЬНО</p>

Ф 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	
--	---	--

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий контроль (залік)	Сума	
Розділ 1					Всього 80	20	100
<i>T.1</i>	<i>T.2</i>	<i>T.3</i>	<i>T.4</i>	<i>T.5</i>			
16	16	16	16	16			

14. Методичне забезпечення навчального курсу

«Наукове письмо іноземною мовою»:

1. Биконя О.П. Ділова англійська мова: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.П. Биконя. Вінниця : Нова Книга, 2010. 312 с.
2. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. / Т. В. Яхонтова. Вид. 2-ге. Львів : ПАІС, 2003. 220 с.

15. Рекомендована література

Основна література:

1. Bogolepova S., Gorbachev V., Groza O., Ivanova A. English for academics. Book 2. Cambridge University Press, 2015. 171 p.
2. English for Academics. Book 1. Cambridge University Press, 2014. 175 p.
3. Mascull B. Business Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2002. 172 p.
4. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2008. 176 p.
5. Murphy R. English Grammar in Use. 2nd edition. Cambridge University Press, 2002. 343 p.
6. Thaine C. Cambridge Academic English: An integrated skills course for EAP. Student's Book. Intermediate. Cambridge University Press, 2012. 176 p.
7. Бахов І. С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів та здобувачів: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. С. Бахов. К. : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. 276 с.
8. Бондар Т. І., Кириченко З. Ф. та ін. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. І. Бондар, З. Ф. Кириченко. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 352 с.
9. Бориско Н. Ф. Бізнес-курс німецької мови / Н. Ф. Бориско. К. : Логос, 2005. 352 с.

Допоміжна:

1. McCarthy M. English Vocabulary in Use. Elementary / M. McCarthy, F. O'Dell. Cambridge : Cambridge University Press, 2005. 168 p.
2. Redman S. English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate / S. Redman. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 264 p.
3. Бахов І. С. Практикум з граматики англійської мови. English Grammar Practice [Електронний ресурс]: навч.-метод. Розробка / І. С. Бахов. – електронний текст у форматі .pdf. К. : МАУП, 2001. 126 с.
4. Ільченко О. М. Англійська мова для науковців [Електронний ресурс]: підручник для науковців, студентів старших курсів, аспірантів / О. М. Ільченко. – електронний текст у форматі .pdf. К. : АТ «КоДр», 1996. 243 с.
5. Кузнецова Л. Г. Methods of teaching scientific communication: навч.-метод. посіб. до курсу «Основи наукової комунікації англійською мовою» / Л. Г. Кузнецова. Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2010. 147 с.
6. Максимчук В. М., Дудок Р. І. Англійська мова для аспірантів та науковців гуманітарно-природничих спеціальностей університетів. “English for PhD Students”: Підручник / В. М. Максимчук, Р. І. Дудок. Львів : 2006. 232 с.

16. Інформаційні ресурси:

1. <http://www.englishclub.com/business-english/>
2. www.better-english.com/exerciselist.html
3. www.businessenglishpod.com/
4. <http://www.sprachenlernen24-businesskurse.de/business-deutsch/>